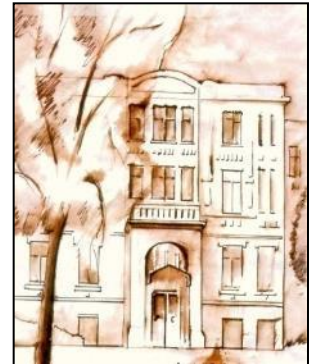

A prosztatarák

Prof. Nyirády Péter

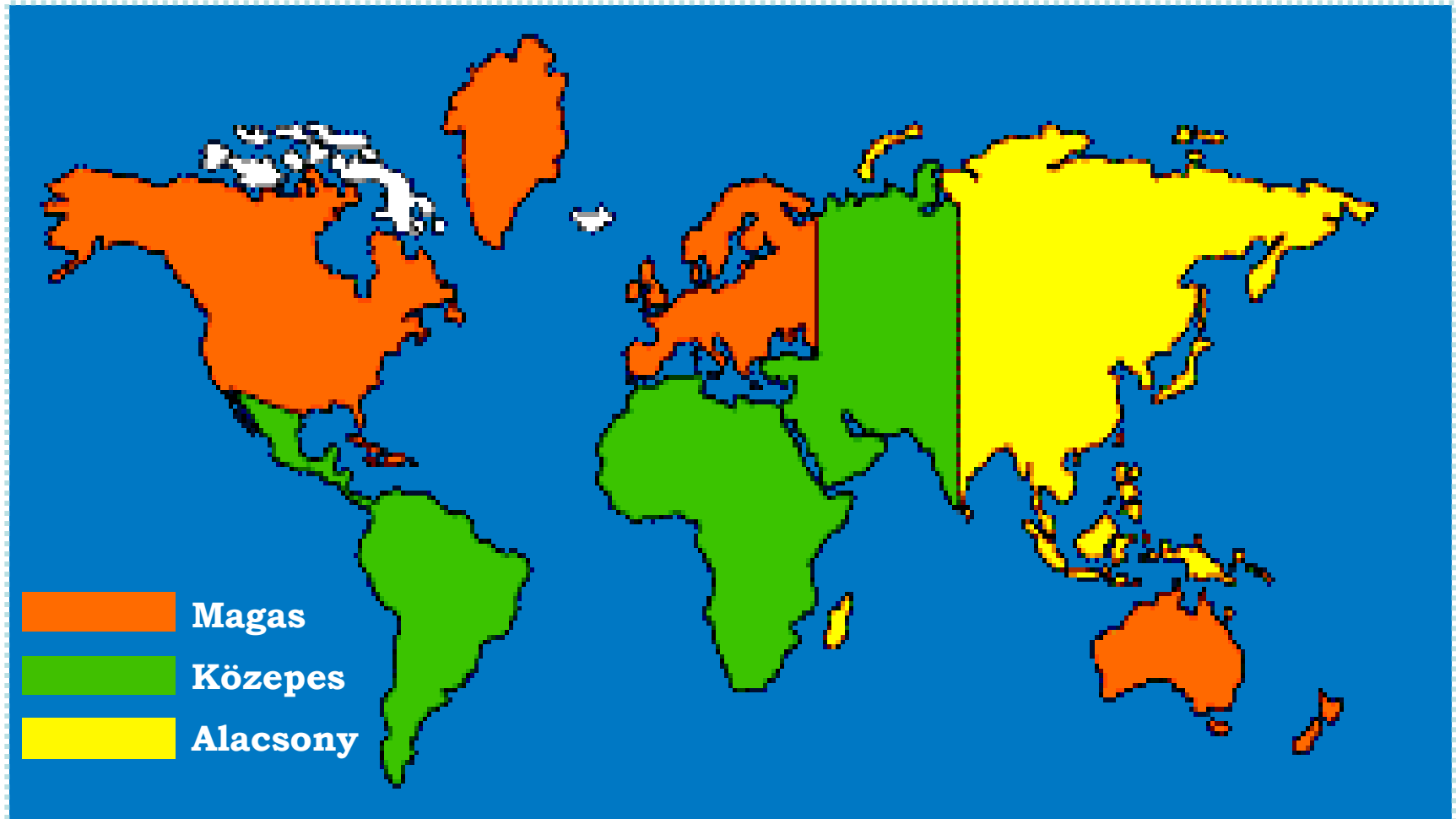
**European Board of Urology
képzőhelye**

EPIDEMIOLOGIA

- Hazánkban évente 4500 ember betegszik meg prosztatatarákban és 1400 ember hal meg emiatt.
- 100.000 emberből 54 hal meg az 50-64 év közötti korosztályból prosztatatarákban (2003).

A PROSZTATARÁK ELŐFORDULÁSA

ETIOLÓGIAI FAKTOROK

- **Genetikai**
 - etnikai különbségek
 - familiáris halmozódás
- **Hormonális**
- **Környezeti tényezők**

TNM BEOSZTÁS

- **T1** klinikailag nem kimutatható tumor
 - **T1a** incidentális rezekátum <5%
 - **T1b** incidentális >5%
 - **T1c** túbiopsziával igazolt
- **T2** lokalizált tumor
 - **T2a** egy lebenyre
 - **T2b** mindkét lebenyt érinti
- **T3** túlterjed a tokon
 - **T3a** tokon túli terjedés
 - **T3b** vesicula seminalis infiltráció
- **T4** fixált vagy környező szövetekre terjed

TNM BEOSZTÁS

- **Nx** - nyirokcsomó?
- **N0** - nincs nycs.
- **N1** - regionális nycs. áttét

- **Mx** - nem ítéhető meg távoli áttét
- **M0** - nincs távoli áttét
- **M1** - kimutatható távoli áttét

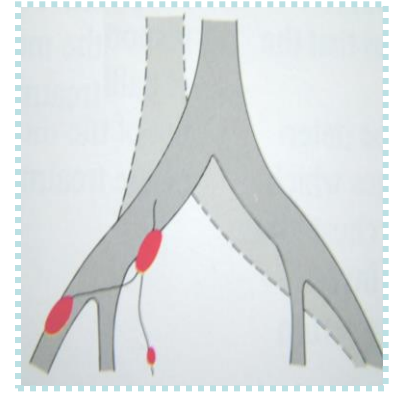
TNM BEOSZTÁS

T1

T2

Nx-1

T3

T4

Mx-1

GRADING

Gleason

Jól differenciált	1 - 3
Közepesen differenciált	4 - 7
Differenciálatlan	8 - 10

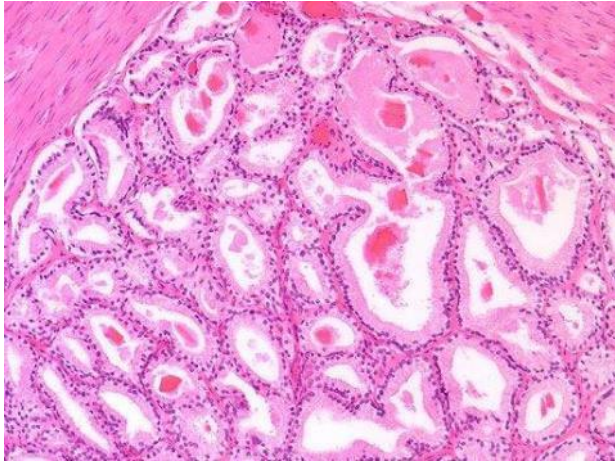
Egy tumoron belül a különböző differenciáltságú részleteket jellemzi 5 fokozattal. (pattern 1-5)

Gleason-score

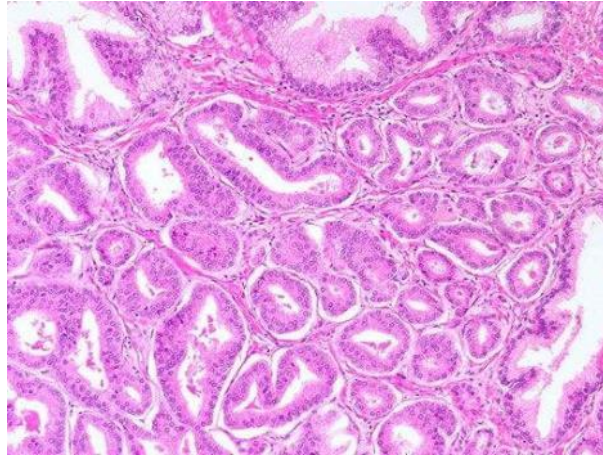

a két leggyakoribb fokozat számtani összege

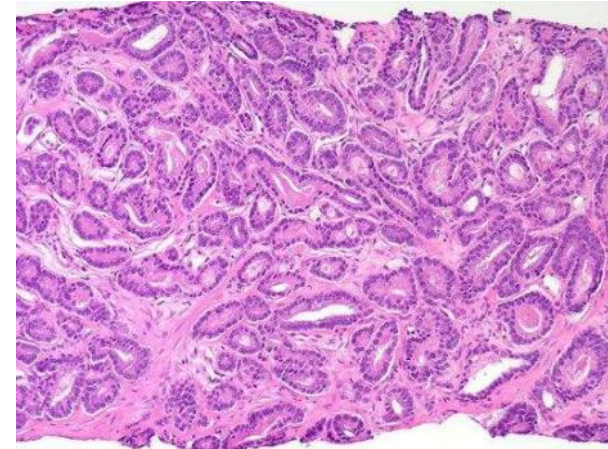
GRADING

Gleason grade 1

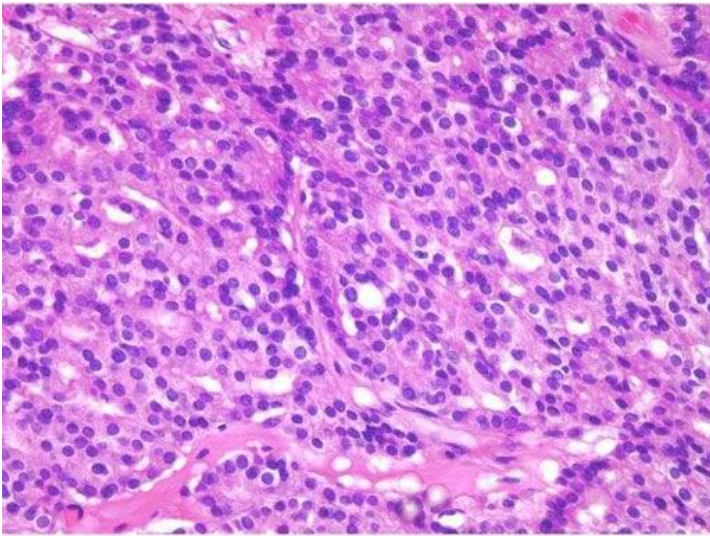

Gleason grade 2

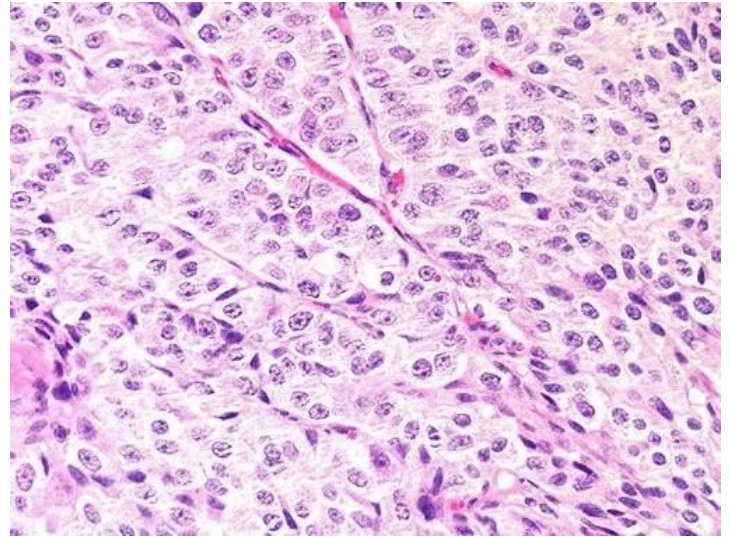

Gleason grade 3

GRADING

Gleason grade 4

Gleason grade 5

TÜNETEK

**Lokális kiterjedésű
(T1 - T2) daganatok**

→ **általában tünetmentesek**

**Előrehaladott állapotú
(T3 - T4) daganatok tünetei**

- **pollakisuria**
- **dysuria**
- **stranguria**
- **haematuria**
- **partiális vagy totális retentio**
- **pyuria**
- **haematospermia**

METASZTATIKUS PCA TÜNETEI

Csontfájdalom (első tünet is lehet)

- deréktáji
 - keresztcsonttáji
 - alsó végtagba sugárzó
-
- **T4** és kismedencei nyacs. met. conglomer. uréter obstrukció
(pyelectasia, hydronephrosis, veseelégtelenség)
 - **M1** tüdő-, máj-, agymetasztázisok tünetei

DIAGNÓZIS

RDV (porckemény prosztata)

Tumormarker: PSA

transrectalis ultrahang

Biopszia

perinealis biopszia

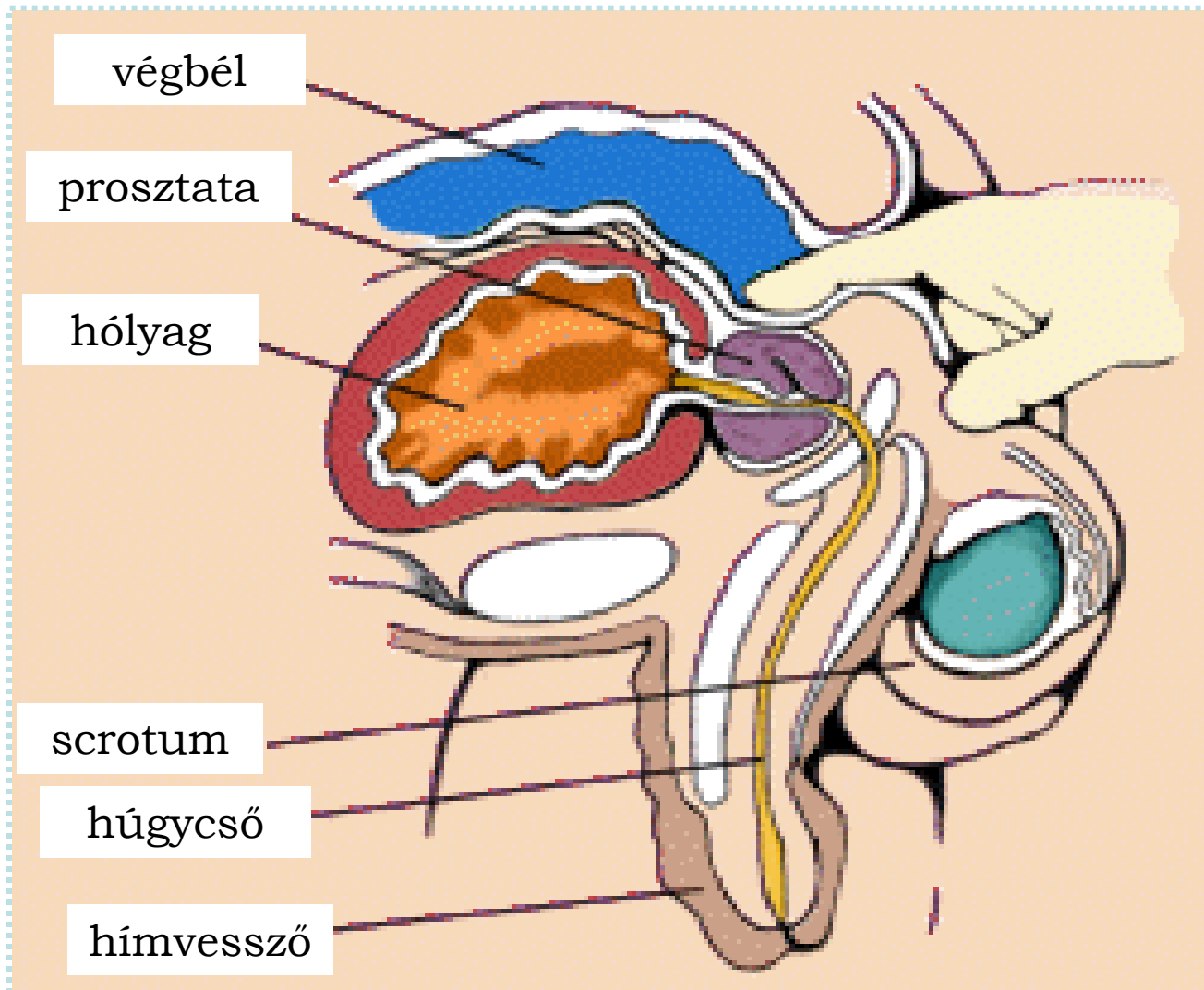
UH-vezérelt transzrectalis

biopszia

(mindkét oldali lebenyből 5-6

szelet)

RDV

DIAGNÓZIS

teljes PSA

szabad PSA

szabad/total PSA arány

korspecifikus PSA

PSA-velocitás

PSA-denzitás

PCA3

proPSA, PHI

BIOPSIA INDIKÁCIÓJA

PSA

RDV

< 4

+

4 - 10

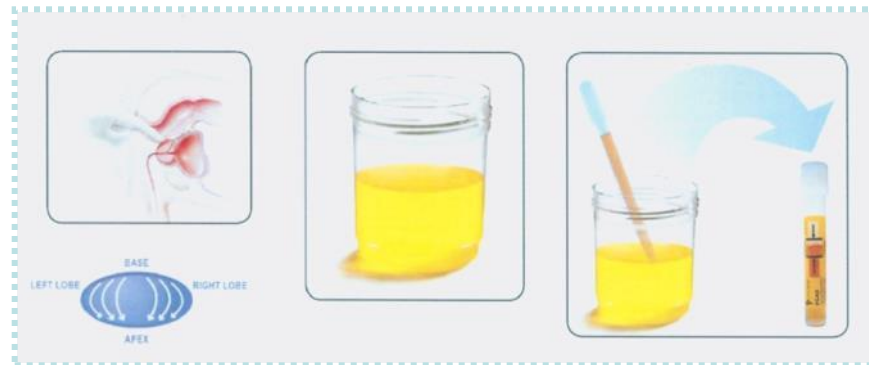
+, (-)

>10

minden esetben

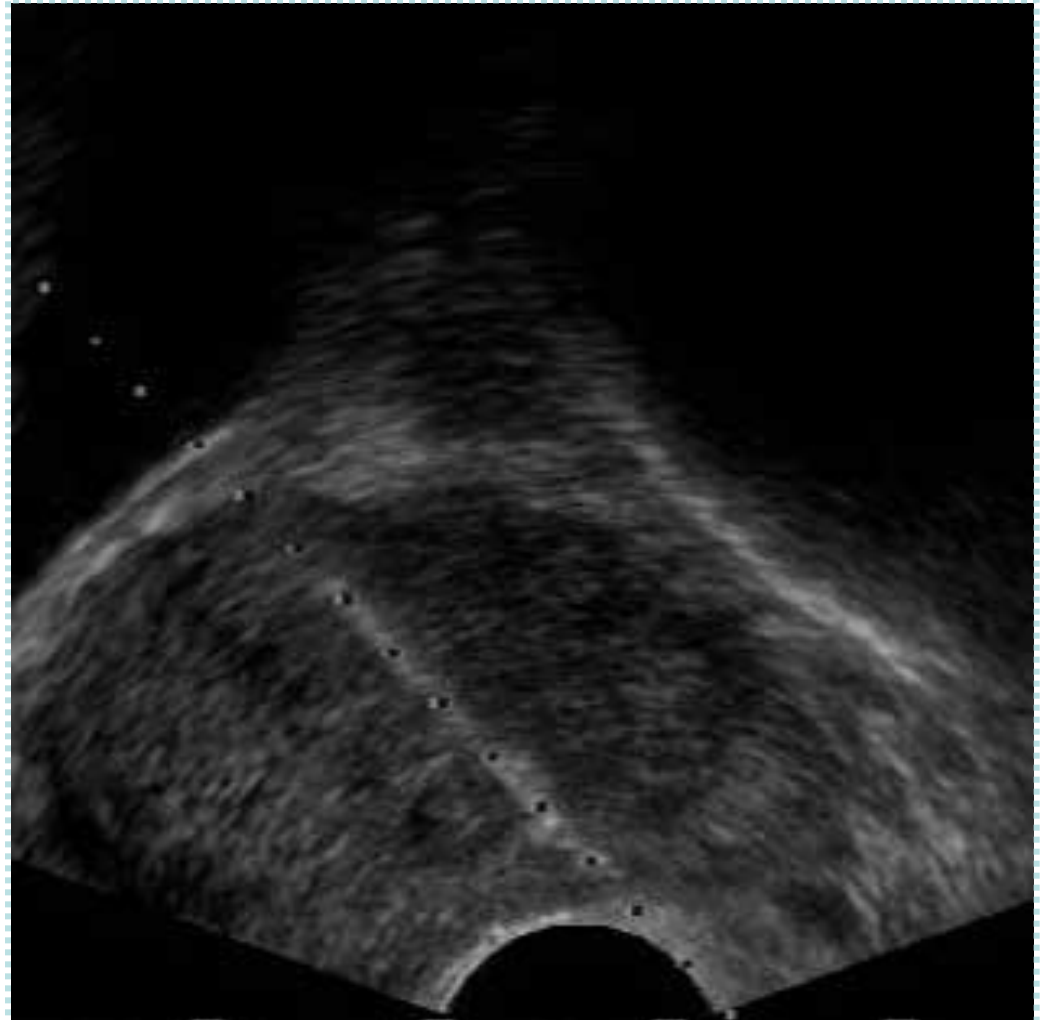
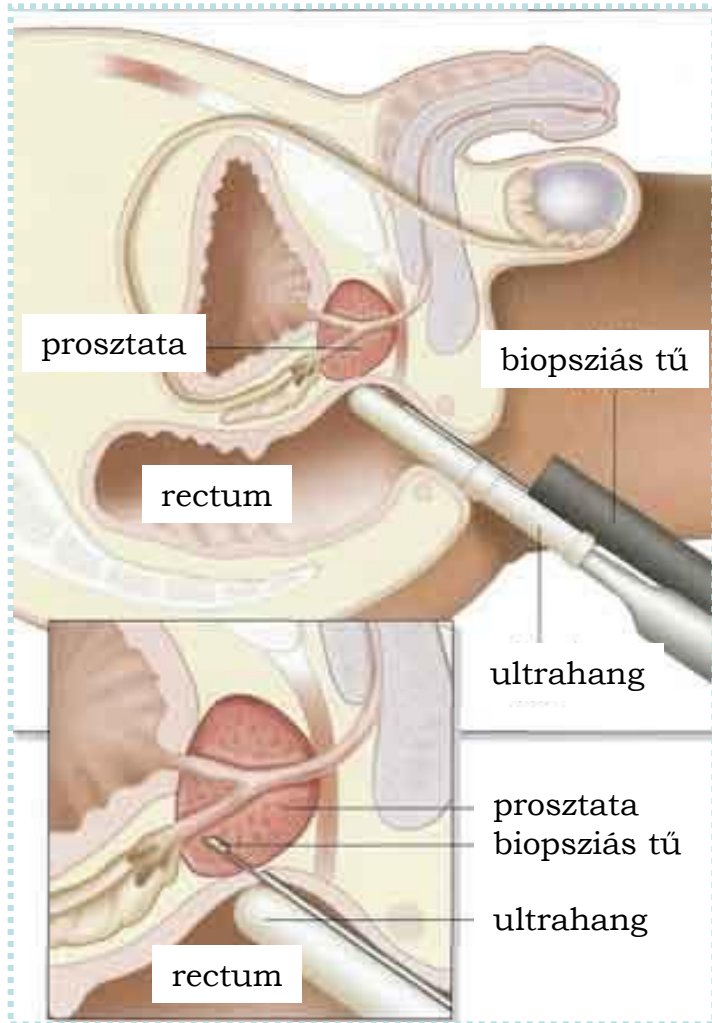
PCA3

- **masszázs utáni vizeletből határozzák meg**

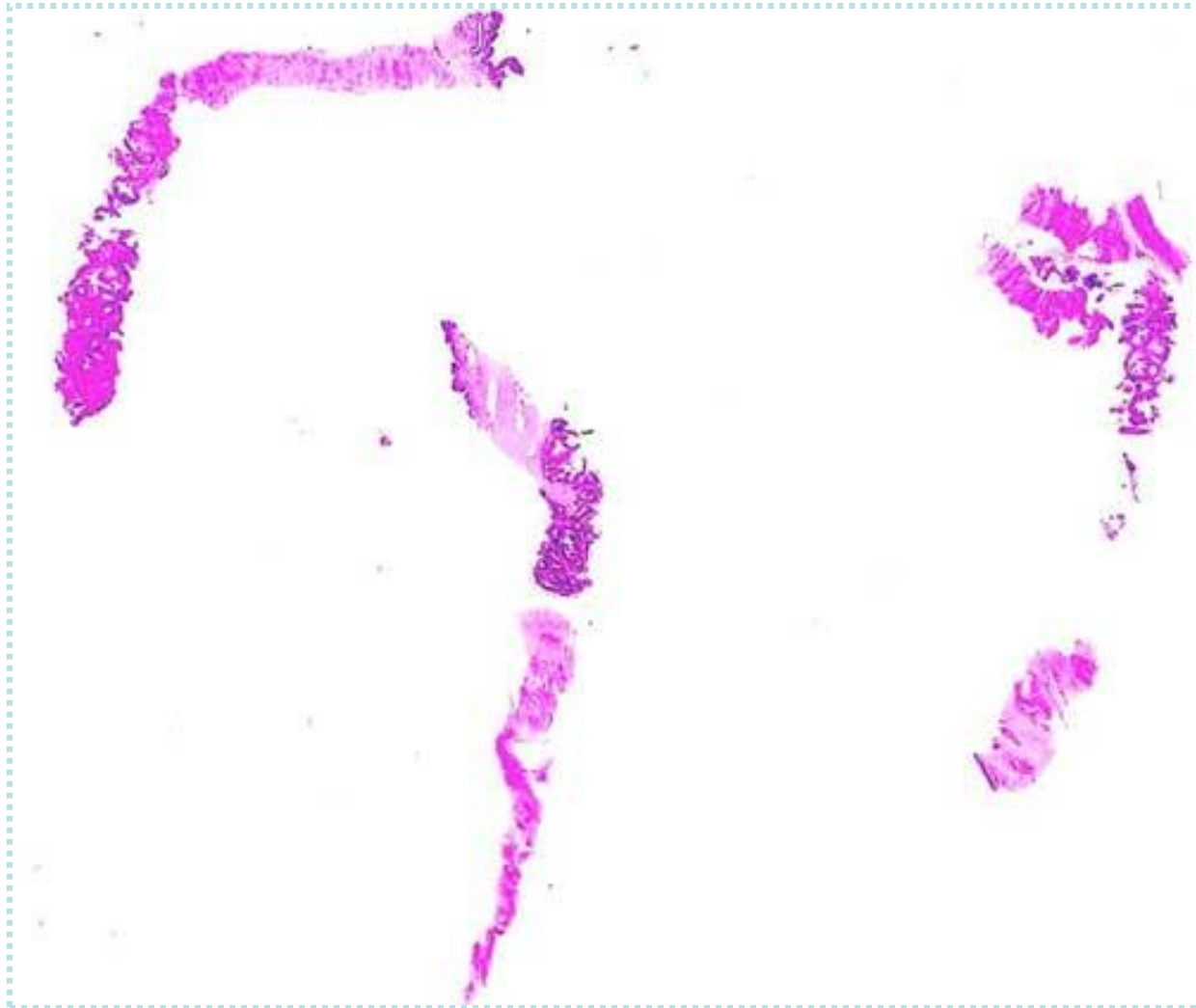

- **értéke nem függ prosztatagyulladástól és -térfogattól**

TRANSRECTALIS BIOPSIA

BIOPSIÁS MINTA

BIOPSIA SZÖVŐDMÉNYEK

Húgycsővérzés

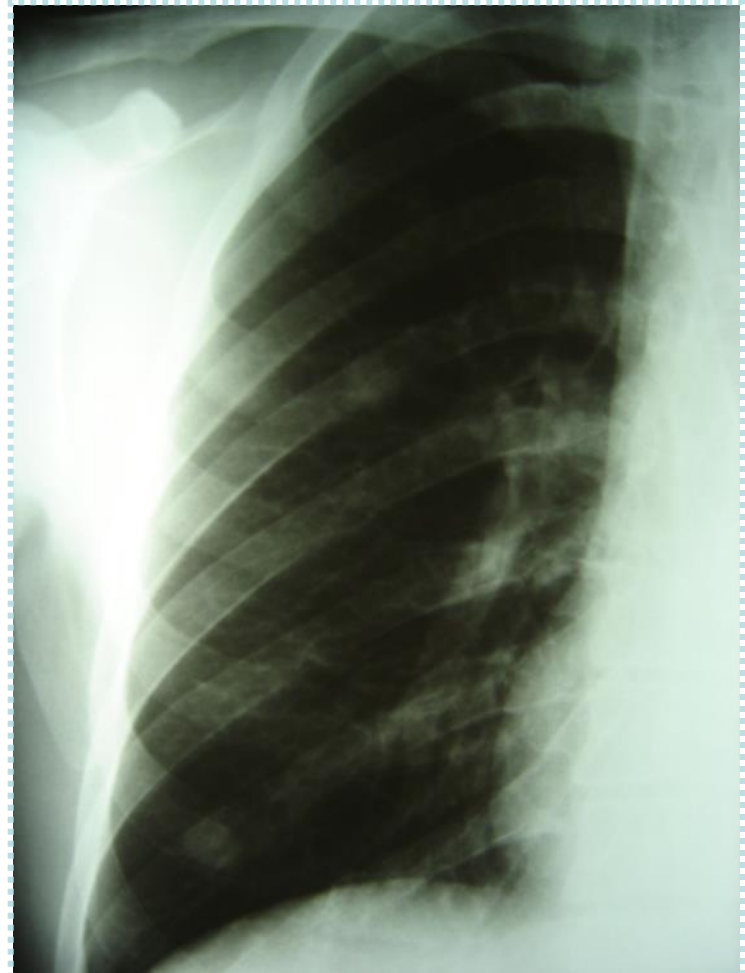
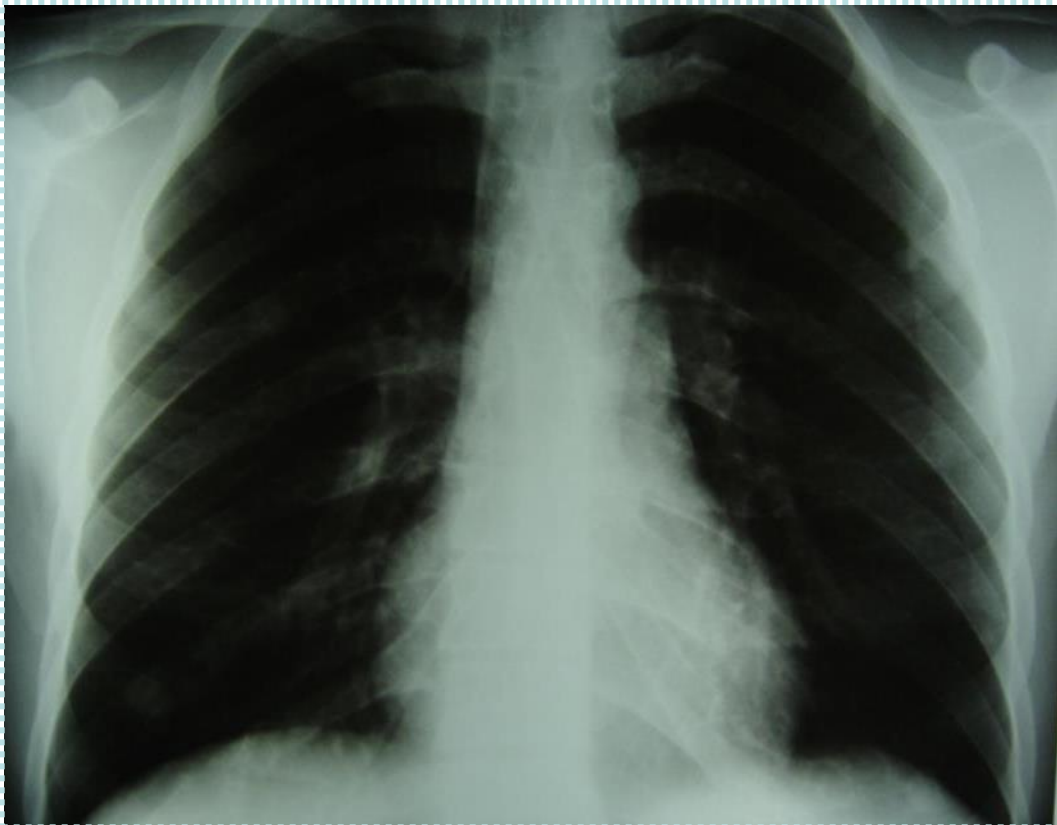
Haematuria

Infekció (antibiotikum profilaxis)

TÁVOLI METASZTÁZISOK

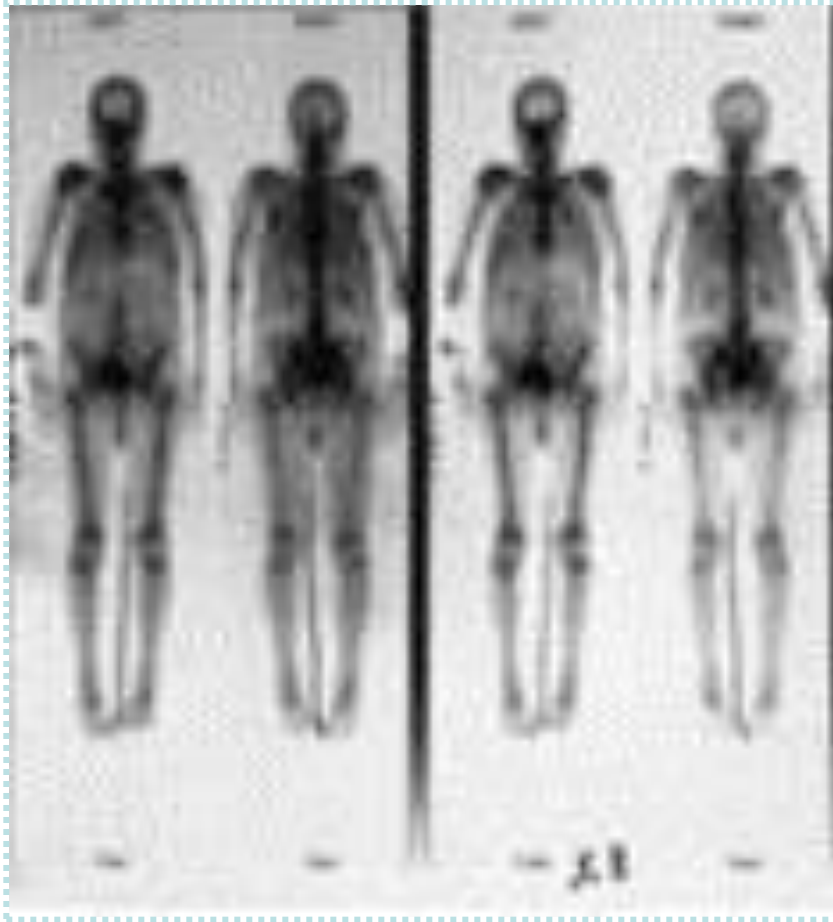
Mellkasröntgen vagy -CT ☞

pulmonaris metasztázis kimutatására

TÁVOLI METASZTÁZISOK

Csontscintigraphia ☞ csontmetasztázis kimutatására

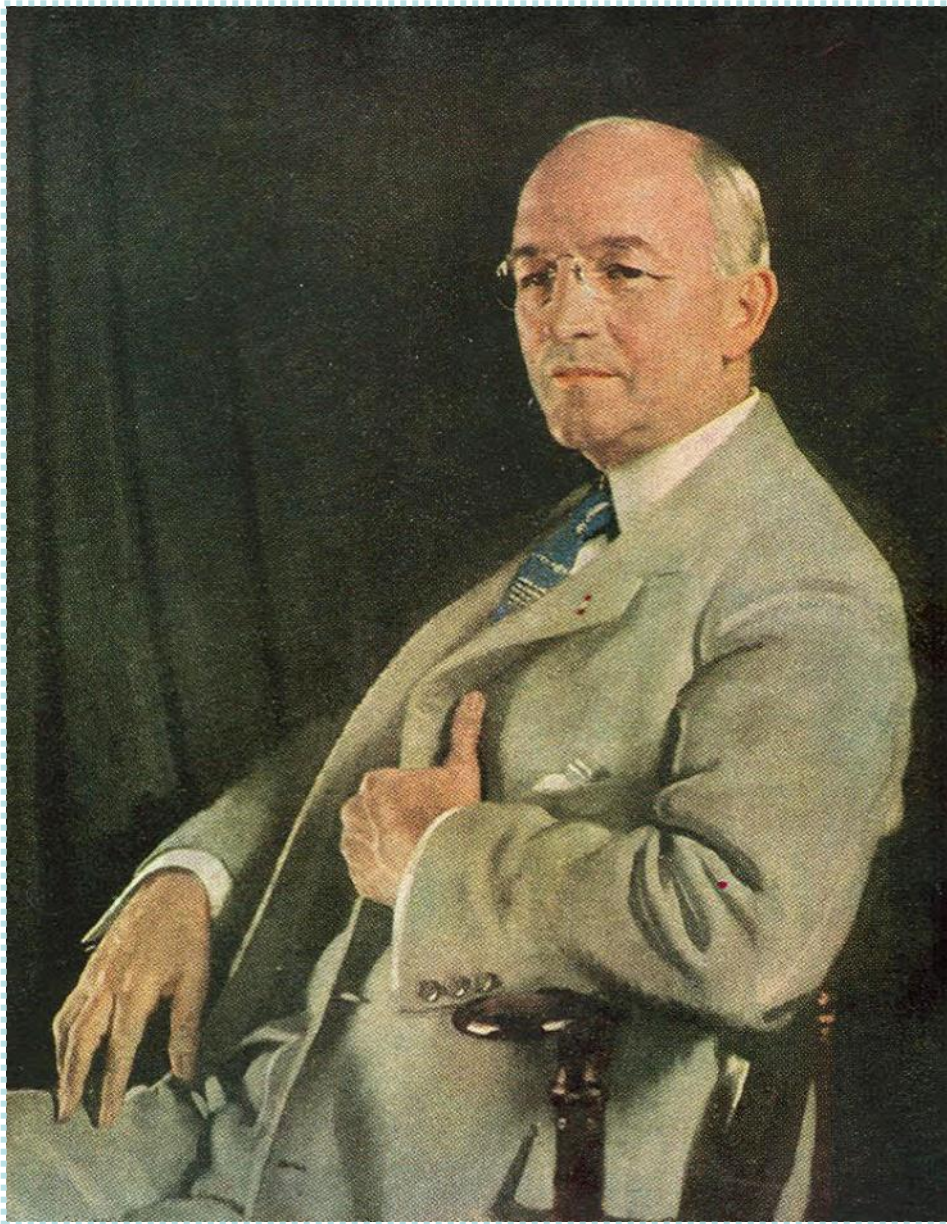
KEZELÉS T1-T2

Radicalis prostatectomia

- perinealis
- retropubicus
- laparoscopos
- robot asszisztált

Eltávolításra kerül

- kismedencei nyirokcsomók
- prosztata
- vesicula seminalisok

Hugh Hampton Young

RADICALIS PROSTATECTOMI INDIKÁCIÓJA

szervre lokalizált és lokálisan előrehaladott prosztaták

feltételei:

**kor (biológiai)
jó általános állapot**

70 év

TRUS

tokpenetráció?

PSA

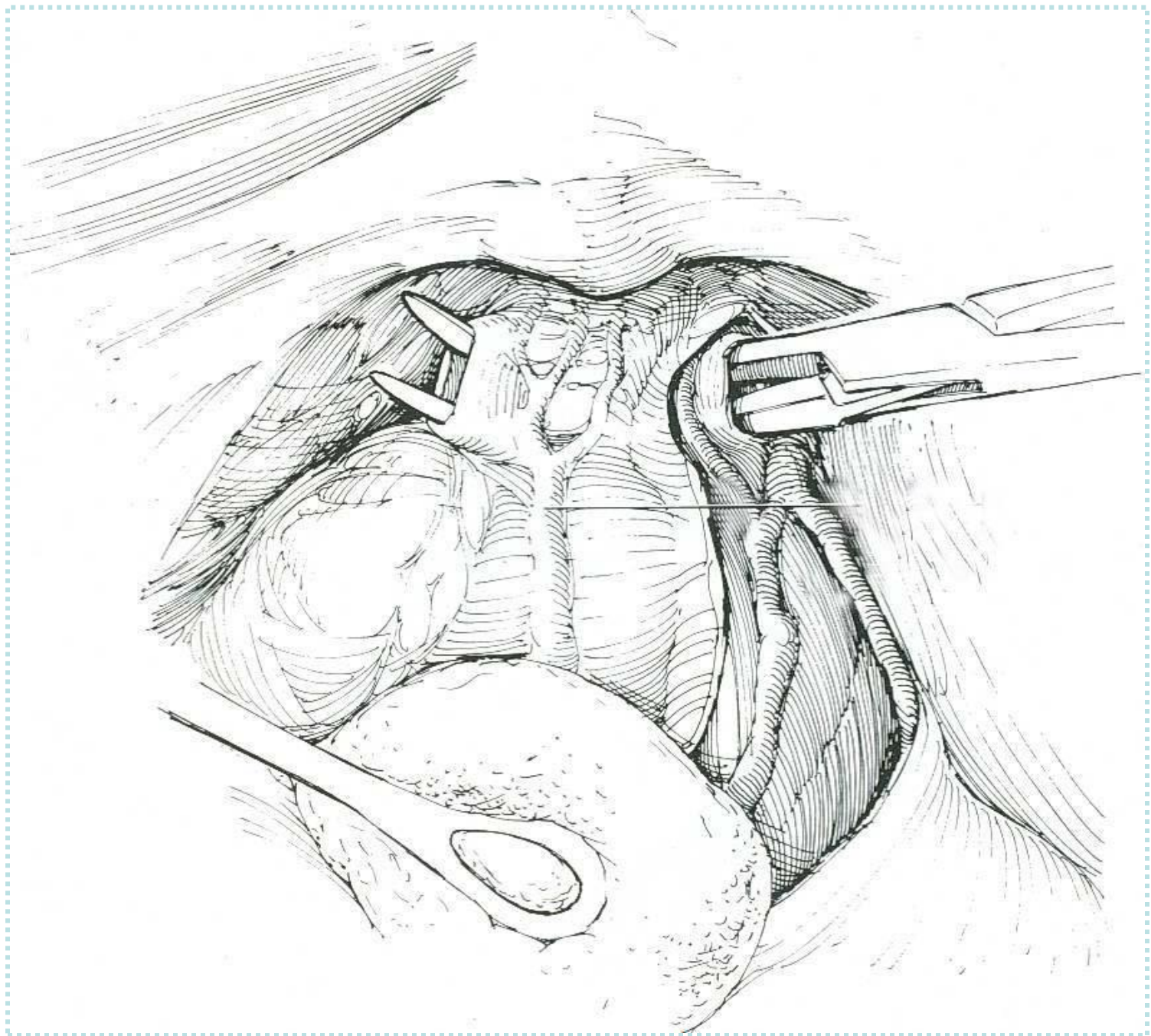
< 25 ng/ml

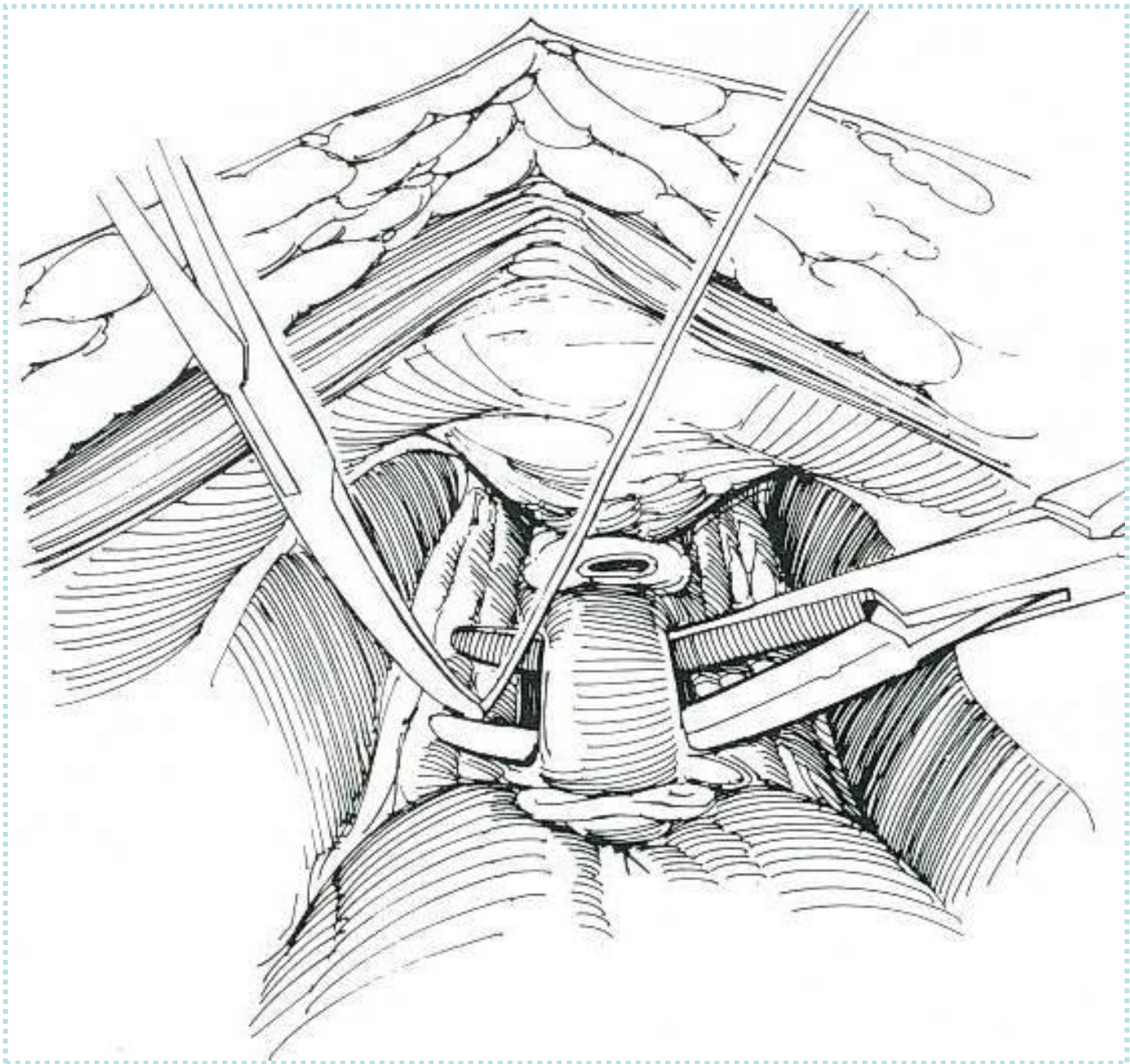
csontscintigraphia

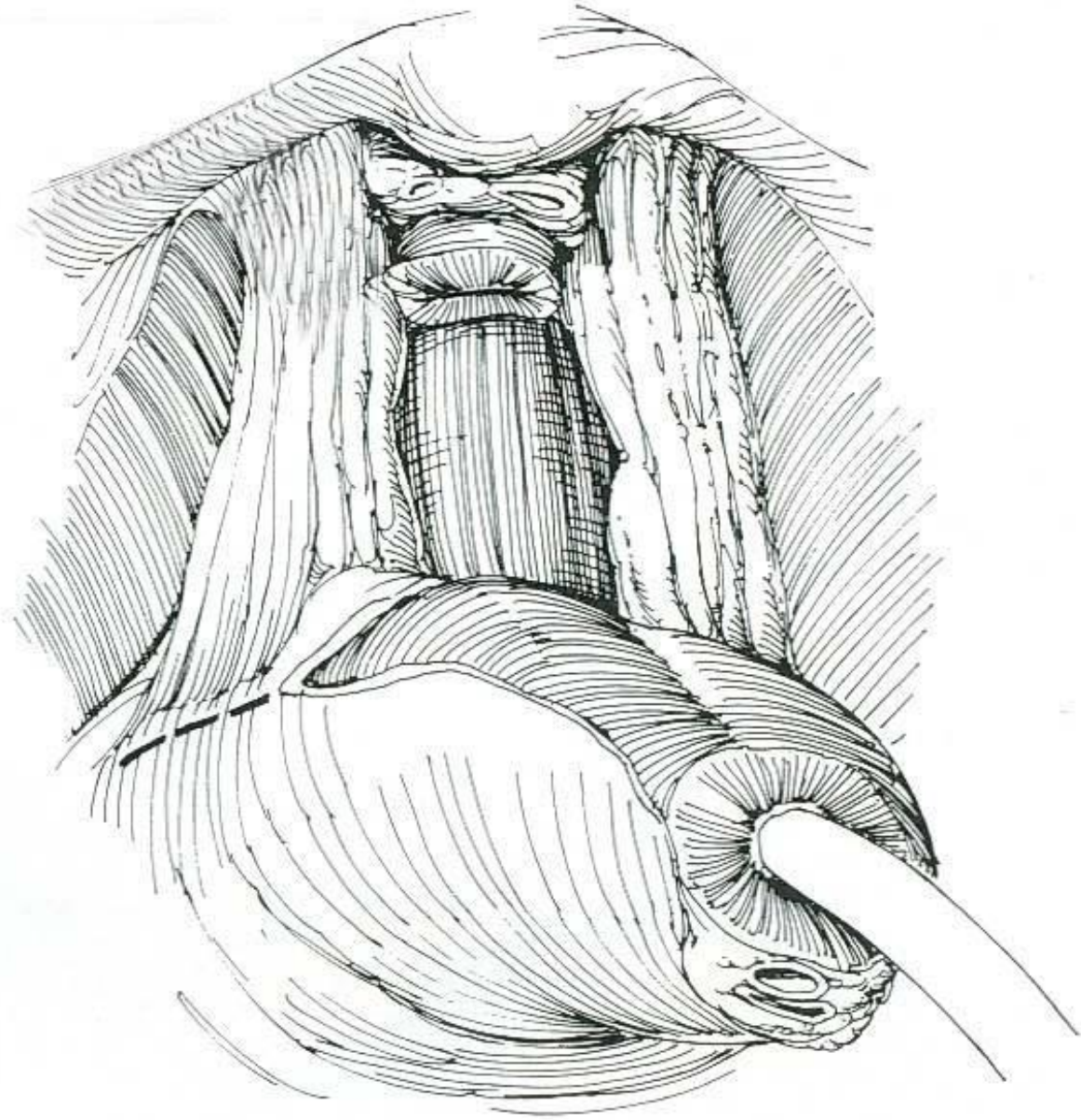
negatív

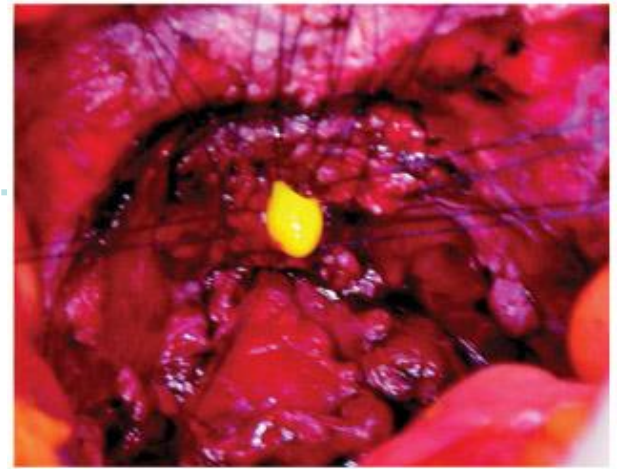
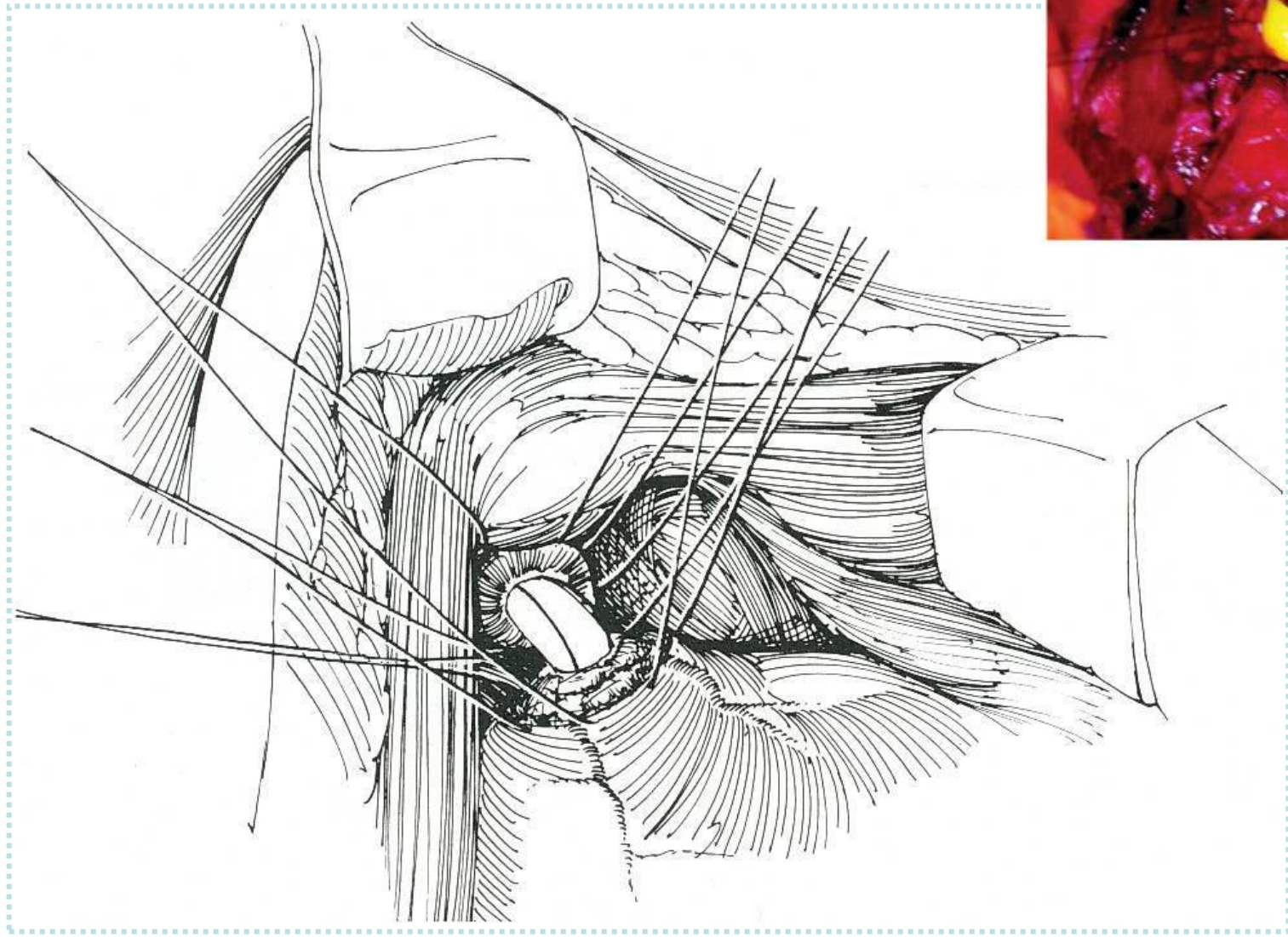
mellkasröntgen

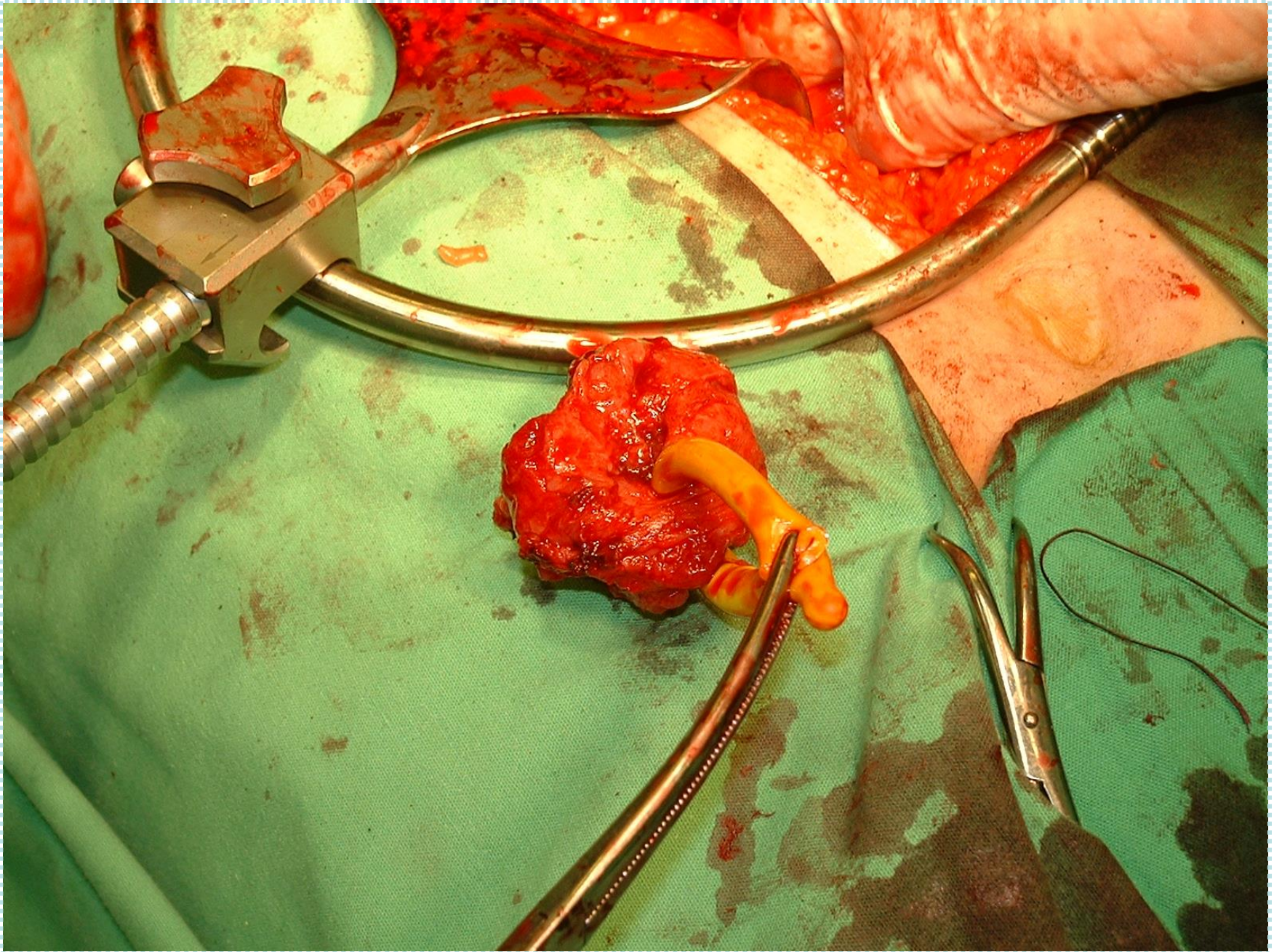
negatív

RADICALIS PROSTATECTOMI SZÖVŐDMÉNYEI

Erectilis dysfunctio	25-95%
incontinencia teljes	1 - 5%
stress incontinencia	5-20%
anastomosis szűkület	5-10%
rectumsérülés	1 - 5%
sebfertőzés	2-10%

PCA HORMONKEZELÉSE

FIZIKAI CASTRATIO

**Charles Huggins MD (1901-1997)
Nobel-díj 1966.**

PCA HORMONKEZELÉSE

- **Antiandrogének**

- flutamid
- bicalutamid
- nilutamid
- cyproteron-acetát

- **LHRH agonisták/antagonisták**

- triptorelin
- goserelin
- buserelin
- leuprolide

- **Östrogéntartalmú vegyületek**

- estramustin

KIEGÉSZÍTŐ KEZELÉSEK

csontáttét esetén

- **biszfoszfonátok**
- **palliatív besugárzás**

BESUGÁRZÁS

Típusok

- **külső besugárzás – 3 dimenziós konformális radioterápia**
- **brachyterápia**
- **szövetközi besugárzás (interstitialis)**
- **üregi sugárkezelés (intracavitális)**

SZUPPORTÍV KEZELÉS

Anaemia	→	transzfúzió
Veseocclusio	→	transzrenalis drain
Haránt laesió	→	szteroidok
	→	idegsebészeti kezelés
Total retentio	→	TUR
Fájdalom	→	különböző erősségű analgeticumok

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

